

Nazwa przedmiotu: Kształcenie słuchu z zasadami muzyki			
Jednostka prowadząca przedmiot: UMFC Filia w Białymstoku Wydział Instrumentalno-Pedagogiczny, Edukacji Muzycznej i Wokalistyki			Ważna od roku akademickiego: 2025/2026
Kierunek: edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej		Specjalność muzyka cerkiewna, muzyka kościelna, muzyka szkolna, prowadzenie zespołów muzycznych, rytmika	
Forma studiów: stacjonarne pierwszego stopnia	Profil kształcenia: ogólnoakademicki (A)	Status przedmiotu: obowiązkowy	
Forma zajęć: ćwiczenia	Język przedmiotu: polski	Rok/semestr: I-III/I-VI	Wymiar godzin: 120
Koordynator przedmiotu	Kierownik Katedry Chóralistyki i Edukacji Artystycznej		
Prowadzący zajęcia	mgr Justyna Gordon, mgr Ewa Huszcza		
Cele przedmiotu	Jak najlepsze przygotowanie słuchowe studenta poprzez: - rozwijanie słuchu wysokościowego, harmonicznego, barwowego; - kształcenie pamięci i wyobraźni muzycznej oraz poczucia rytmu; - doskonalenie umiejętności: analitycznego słuchania muzyki, biegłego czytania nut głosem w różnych kluczach, korekty błędów intonacyjnych oraz dźwiękowych w tekście muzycznym.		
Wymagania wstępne	Znajomość teoretyczna budowy interwałów, trójdźwięków, gam, różnych form dominanty oraz umiejętność słuchowego określania tych zjawisk w przebiegu muzycznym, czytanie a vista nut w kluczu wiolinowym i basowym.		
Kategorie efektu	Nr efektu	EFEKTY UCZENIA SIĘ DLA PRZEDMIOTU	Numer efektu kier./spec.
Wiedza	1	Posiada wiadomości z zakresu: zasad muzyki, elementów dzieła muzycznego i wzorców budowy formalnej utworów, niezbędne do analizy i zapisu dyktand muzycznych	K1_W1
Umiejętności	2	Wykazuje umiejętność czytania nut głosem w stopniu wystarczającym zarówno dla zrozumienia muzyki, jak i dla biegłego czytania a vista utworów jedno- i wielogłosowych,	K1_U1
	3	Posiada umiejętność słuchowego rozpoznawania materiału muzycznego, zapamiętywania go i operowania nim oraz posiada umiejętność improwizowania w odniesieniu do zadanego materiału muzycznego.	K1_U3 K1_U5
	4	Potrafi samodzielnie przygotować zadany materiał.	K1_U7
Kompetencje społeczne	5	Potrafi efektywnie wykorzystywać samodzielność myślenia w celu rozwiązywania problemów słuchowych.	K1_K3
TREŚCI PROGRAMOWE PRZEDMIOTU			Liczba godzin
Semestr I-VI Program podzielony jest na bloki tematyczne realizowane ustnie lub pisemnie, w zależności od rodzaju zadania. Na każdym zajęciach ćwiczony są zadania z co najmniej trzech bloków. (1, 2, 6 w każdym tygodniu zajęć, pozostałe jak najczęściej np. jeżeli w jednym tygodniu realizowany był blok 3, to w następnym 4 i 5 itd.). Przedstawione poniżej treści tematyczne są stałe w ramach każdego z sześciu semestrów. Zróżnicowany jest stopień trudności i tempo realizacji ćwiczeń w kolejnych semestrach. <ol style="list-style-type: none"> Ćwiczenia słuchowe (interwały, trójdźwięki, cztero- i pięciodźwięki, gamy, skale: rozpoznawanie i zapis, śpiewanie; korelacja spostrzeżeń wzrokowych ze słuchowymi) Analiza harmoniczna (rodzaje kadencji; rozpoznawanie, zapis, śpiewanie w układzie czterogłosowym, określanie tonacji akordów na podstawie składnika w sopranie lub w basie, - analiza słuchowa ciągu harmonicznego (przykłady własne i z literatury muzycznej); Dyktanda pamięciowe (1-, 2-głosowe) i melodyczne (2-,3- głosowe) poziom trudności dyktand zależy od poziomu grupy; w przypadku dużych rozbieżności między poziomem 			120

	<p>zaawansowania słuchowego studentów w grupie nauczyciel podaje każdemu studentowi indywidualny zakres działań dopasowany do jego aktualnych możliwości słuchowych;</p> <p>4. Ćwiczenia rytmiczne (1- lub 2-głosowe) przeznaczone do zapisu w czasie słuchania lub jako rodzaj dyktanda pamięciowego, lub wykonywane a vista nazwami literowymi, solmizacją, na sylabie „ta” lub wystukiwane;</p> <p>5. Korekta błędów w zapisanych przykładach nutowych w porównaniu ze słyszonym przebiegiem melodycznym jedno-lub wielogłosowym;</p> <p>6. Śpiewanie a vista ćwiczeń (jednogłosowych, dwugłosowych, jednogłosowych i dwugłosowych z głosem rytmicznym, trzygłosowych i czterogłosowych (również w starych kluczach)</p> <p>7. Zasady muzyki - materiał z zasad muzyki jest realizowany w zależności od potrzeb i stanu wiedzy grupy. Student w czasie realizacji przedmiotu ma opanować wiedzę i umiejętności na poziomie wymagań wynikających z podstawy programowej dla szkół muzycznych II st.</p> <p>Treści programowe wzajemnie się przenikają a większość z nich jest obecna na każdym etapie kształcenia</p>	
--	---	--

Metody kształcenia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wykład problemowy 2. Praca z materiałem nutowym 3. Rozwiązywanie zadań 4. Praca indywidualna 5. Praca w grupach 6. Praca z tekstem muzycznym i dyskusja 7. Prezentacja nagrań CD i DVD
--------------------	---

Metody weryfikacji		Nr efektu uczenia się
	1. egzamin	1, 2, 3, 4, 5
	2. kolokwium ustne	1, 2, 4
	3. kolokwium pisemne	1, 3, 5
	4. realizacja zleconego zadania	1, 2, 4

KORELACJA EFEKTÓW UCZENIA SIĘ Z TREŚCIAMI PROGRAMOWYMI, METODAMI KSZTAŁCENIA I WERYFIKACJI

Nr efektu uczenia się	Treści kształcenia	Metody kształcenia	Metody weryfikacji
1	1, 3, 7	1, 2, 5, 6, 7	1, 2, 3, 4
2	6	2, 4, 5	1, 2, 4
3	1, 2, 3, 4, 5	3, 4, 7	1, 3
4	4, 6	4	1, 2, 4
5	2, 5, 7	2, 3, 6, 7	1, 3

Warunki zaliczenia	<p>Semestr I, III, V zaliczenie, semestr II, IV kolokwium, semestr VI egzamin</p> <p>Zaliczenie przedmiotu uwarunkowane jest:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uczęszczaniem na zajęcia - kontrola obecności - osiągnięciem wszystkich założonych efektów uczenia się (w minimalnym akceptowalnym stopniu - w wysokości >50 %) <p>po semestrze I, III, V - zaliczenie przez pedagoga na podstawie frekwencji, obserwacji postępów studenta na zajęciach i zrealizowania wszystkich zleconych zadań.</p> <p>po semestrze II, IV - kolokwium złożone z części pisemnej i ustnej.</p> <p>W części pisemnej:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zadania słuchowe - interwały, rodzaje trójdźwięków i akordów, formy dominanty, • dyktando pamięciowe jednogłosowe lub dwugłosowe (w zależności od stopnia zaawansowania grupy), • korelacja spostrzeżeń słuchowych ze wzrokowymi, • umiejętność analizy harmonicznego, • korekta błędów, <p>oraz w części ustnej:</p> <ul style="list-style-type: none"> • śpiewanie materiału zadanego wcześniej (ćwiczenia jednogłosowe oraz jednogłosowe z towarzyszeniem głosu rytmicznego), • czytanie nut głosem a vista, • analiza tekstu muzycznego pod kątem problemów z zasad muzyki, <p>po semestrze VI - egzamin złożony z części pisemnej i ustnej.</p> <p>W części pisemnej:</p> <ul style="list-style-type: none"> • test słuchowy podsumowujący ćwiczenia z bloku tematycznego nr 1 - interwały, trójdźwięki, akordy, formy dominanty, • dyktando (pamięciowe jednogłosowe zawierające dźwięki obce lub dwugłosowe, harmoniczne, melodyczne dwugłosowe i rytmiczne,
---------------------------	--

	<ul style="list-style-type: none"> • korekta błędów. <p>W części ustnej:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ćwiczenia dwugłosowe zadane wcześniej (zaczepnięte z literatury muzycznej bądź podręczników solfeżowych) • czytanie nut a vista. 					
Rok	I		II		III	
Semestr	I	II	III	IV	V	VI
ECTS	2	2	1	1	1	1
Liczba godzin w tyg.	2	2	1	1	1	1
Rodzaj zaliczenia	zaliczenie	kolokwium	zaliczenie	kolokwium	zaliczenie	egzamin
Literatura podstawowa						
<p>J. Dzielska, Materiały pomocnicze do kształcenia słuchu cz. 1 i 2, Kraków 2008; J. Dzielska, L. Kaszycki, Podręcznik do kształcenia słuchu, Kraków 1989; E. Stachurska, Ćwiczenia do realizacji przebiegów rytmicznych, Warszawa 2008 J.S. Bach, Chorały (w starych kluczach); F. Wesotowski, Zasady muzyki, Kraków 2000.</p>						
Literatura uzupełniająca						
<p>D. Dobrowolska-Marucha, Dyktanda muzyczne, Kraków 2003; I. Targońska, Ćwiczenia do kształcenia słuchu, Warszawa 2005; R. Duclos, Cent vingt-cinqdictéesmusicales, Paryż 1954 ; A. Kowalska-Pińczak, Kształcenie słyszenia linearnego od tonalności do atonalności, Gdańsk 2000 materiały z egzaminów wstępnych; fragmenty z literatury muzycznej</p>						
KALKULACJA NAKŁADU PRACY STUDENTA						
Zajęcia dydaktyczne	120	Przygotowanie się do prezentacji / koncertu			0	
Przygotowanie się do zajęć	60	Przygotowanie się do egzaminu / zaliczenia			30	
Praca własna z literaturą	24	Inne			0	
Konsultacje	6					
Łączny nakład pracy w godzinach	240	Łączna liczba punktów ECTS			8	
Możliwości kariery zawodowej						
Student jest przygotowany do podjęcia kształcenia na studiach drugiego stopnia						